

Hvirlurnar vóru hvassar í Kalbaksfirði hósdagin. Mynd: Kalmar

Nú royndist tunnilin

Oyggjavegurin hevði verið stongdur hósdagin

–Hósdagin var orkan, javni vindurin á Norðadalsskarði lá úr 28 uppí 34 metur um sekundi og í hvirlum yvir 50 metur um sekundi. Vit høvdu stongt Oyggjavegin, um ikki nýggi tunnilin var tikin í nýtslu, sigur Jákup Weihe, verkfrøðingur á Landsverkfrøðinginum

Hósdagin var ovurveður og føroyingar fyngu fyrstu ferð roynt nýggju farleiðina um Kollfjarðartunnilin í ringum veðri.

Hóast nógur vindur var, mettu vit ikki at neyðugt var at stongja vegin, sigur vakhavandi á politistøðini í Havn, sigur vakhavandi á politistøðini í Havn.

Sera nógur vindur var.

Myndamaðurin á Sosialinum var í Kalbaksbotni um fyra tíðina seinnapartin hósdagin og hann fastlæsti nakrar av hvirlunum í myndatølinum.

–Hetta var so fyrsta ódnin síðan tunnilin lat upp annan november og vit fingur roynt vegin í ringum veðri. Hann var útsynningur vestan í ættini og útsynningur liggur rangur í

Kalbaksbotni, tí verður nóg sjórok, sigur Jákup Weihe.

–Vit hava sett ein vindmátara upp í Kalbaksbotni og vit máldu upp til 47 metur um sekundið. Vindurin lá um 35 metur um sekundið til um trýtíðina og síðan vaks hann munandi. Í Kalbaksbotni er sjálvand javnur vindur, har eru mest hvirlur, tá er vindurin javnari uppí á Oynni. Tað er eins vindhart Kollfjarðarmegin, vit máldu somu vindmegi, sigur Jákup Weihe.

Oyggjavegurin stongdur

–Høvdu vit ikki tunnilin, so hevði øll ferðsla til og frá høvuðsstaðnum verið stongd hósdagin. Javni vindurin á Norðadalsskarði lá millum 28-34 metur um sekundið og vit máldu yvir 50 metur um

sekundið í hvirlunum. Vit plaga at stongja Oyggjavegin, tá vindmegin liggur millum 30-35 metur um sekundi, sigur Jákup Weihe.

Men tað hevur verið harðari vindur á Oynni enn hósdagin. Í eini ódn í fjør var mált 67 metur um sekundið í hvirlunum á Norðadalsskarði, hetta svarar til 241 kilometur um tíman. Javni vindurin lá tá um 58 metur um sekundið. Og í tilvikni ódnini undan jólium 1988 var mált 70 metur um sekundið á Norðadalsskarði. Pinnurin visti 70 tá í masturin varð boýgd niður í vøllin av vindi, og 70 metur um sekundið svarar til 252 kilometur um tíman.

Lítil ferðsla á Oyggjavegnum

Ferðslan eftir Oyggjavegnum er sum væntað minkað niður í einki síðan nýggi tunnilin varð tikin í nýtslu. Miðaltalið er í dag 200 bilar dagliga móti uppí móti 3000 fyrr.

–Kanska nakað av nýfinginskapi er uppí, men talið av bilum á nýggju farleiðini liggur dagliga millum 26-2800 bilar, sigur Jákup Weihe.

Í dag eru tað bert Norðadalsmenn og Mjorkadalsmenn sum hava brúk fyri Oyggjavegnum.

jústinus

Trolaramenn og ræktingarmenn

Hvat ger ein posamaður? Ein lastamaður? Ein netaður? Ella hvat er ein gilsur? Eitt bobbens?

Hesi óð hoyra trolarlívinum til, og komu upp í føroyskt gerandislív við trolarunum, sum komu til Føroya fyrri og undir seinna heimsbardaga.

Fyrst vóru tað kolfýrdir síðutrolarar, seinni dieseltrolarar og síðani hekkutrolaramir. Teir sigldu gull til landið, og túsundtals føroyingar hava havt sítt lív sum trolaramenn. Hvussu var gerandislívið umborð á einum av teimum gomlu trolarunum? Kann tað sammetast við ein nútímans trolara? Hvat ereingóður trolaramaður, og hvat kravdist av einum trolaramanni? Hvussu var hetta lívið, hvussu var at fiska við trolara?

Hvussu funnu føroyingar tær góðu trolleiddimar, og hvar funnu teir tær. Trolaraskiparar eru tiltiknir og mangar søgur eru um teir, um ágrýtni, evni at finna fisk, evni at sigla og hegni við trolinum. Ikki hvørs mans føri, men hvussu vóru hesir menn, og hvørjir vóru teir?

Hvat er ein snoðballingur? Ein konubiti? Ein skrapugjólingur? Ella hvussu vórðin er ein morskørvut ær, og hvat er ein herðskøddur hagi?

Seyður og seyðarøkt hevði kanska størri týðning fyrr, men útskipting, vegagerð, tyrlla og nýttímans koyri-

amboð munnu hava broytt hitt gamla lagið nakað nógv.

Hvat gjørdi seyðamenninir í grundini við seyðin úti í haganum? Hvussu varð seyður ræktaður. Summir lögdu dent á at savna seyðin regluliga, aðrir lótu hann kanska bara ganga. Skipanin er og var ymisk, og onkrastaðni varð altíð havd yvirskipan. Summastaðni gekk seyðurin í fylgjum, summastaðni var feli, aðrastaðni kenning. Hvør dugir at handla seyð?

Seyðamálið var ríkt viðs erligum orðum fyrri næstan øllum. Hvussu seyðurin var fyrri, hvussu vórðin hann var, fylgini høvdu nøvn og so framvegis. Dettur hetta burtur?

Hesi bæði evnini heitir Fróðskaparsetrið á fólk at lýsa í ritgerðakapping. Hvør hevur hug at skriva um hetta? Endurminningar, frásagnir, kanska eina ritgerð, og kanska gera samrøður við eldri menn og skriva fyrri teir. Fróðskaparsetrið lýsir eftir tilfari um trolarar og trolfiskiskap í ritgerðakapping. Svarast kann upp á ymsar mátar, so sum liggur best fyrri, ongi krøv verða sett til formin, innihaldið er tað mest áhugaverda. Á heitanin á fólk um at viðgera hesa tíð og hesi evni skrivliga varð send út í fjør, har vit ynskta svar innan árslok nú, men tað er ikki verri enn so, at er onkur ikki liðugur, so kann svarfreistin leingjast, tað er bara at siga frá, tó helst innan 1. mars 1993.

Frá Klaksvíkar Útróðrartelag og Norrøna Felagnum í Norðoyggjum

Hvat ger Fiskirannsóknarstovan!

Sunnudagin 13. des. kl. 16 heldur Hjalti í Jákupsstovu, leiðari á fiskirannsóknarstovuni, fyrilestur í Skálanum í Klaksvík.

Fyrilesturinn ber heitið: Hvat ger Fiskirannsóknarstovan, umframt at mæla til minni veiðitryst?

Tað eru uttan iva

nógvar orsøkir til fiskaloysið, sum rakar okkum í dag. Ov hart trýst á fiskastovnamar, og lítil tilgongd av fiski. Men eisini broytingar í veðurlagnum, hitin í sjónum og ætíð gera sítt.

Millum annað hetta kemur Hjalti inn á í fyrirlestrinum.